

Kvalitetsansvarig ersätts med Kontrollansvarig i den nya PBL

Den 2 maj 2011 träder, efter många års utredande, en ny plan- och bygglag i kraft. Förändringarna är flera och det kommer utöver detta en ny plan- och byggförordning och en ny KA 4. Byggnadsverkslagen och byggnadsverksförordningen upphör och inarbetas i PBL och PBF.

En väsentlig förändring inom byggkontrollen är att den tidigare Kvalitetsansvarige ersätts med en ny aktör som benämns Kontrollansvarig, en beteckning som bättre svarar mot vad rollen innebär.

Förutom den nya beteckningen får den kontrollansvarige flera uppgifter och ett utökat ansvar. Boverket har föreslagit att nuvarande KA nivå **E** avskaffas och att KA nivå **N** skall gälla för byggnader upp till två våningar därutöver krävs nivå **K**.

Sveriges Byggindustrier har, genom sin Entreprenörsskola i samarbete med RBK utbildat och tenterat ca 6000 kvalitetsansvariga sedan 1995. Många av dessa har certifierat sig för N- och K nivå hos främst SITAC/SP som Entreprenörsskolan har en överenskommelse med avseende tentamen och övrig kunskapsprövning. En viktig fråga är om den som idag arbetar som kvalitetsansvarig kan fortsätta att arbeta i den nya rollen som kontrollansvarig.

De nya kraven på KA gäller för projekt som startas efter 2 maj 2011.

Pågående projekt omfattas inte av de nya reglerna.

Under vissa förutsättningar kan KA ges dispens till 31/12 2012 (se nedan) medan reglerna i övrigt gäller fullt ut för alla projekt som påbörjas efter 2 maj 2011

Du som redan är certifierad Kvalitetsansvarig, vad gäller för dig

Den som i dagsläget har riksbehörighet som Kvalitetsansvarig (certifierad) enligt äldre regler ska enligt förslaget ha rätt att arbeta som Kontrollansvarig till och med den 31 december 2012. Dock måste kunskapen om de nya reglerna inhämtas för att kunna ha rollen som KA. (se *uppdateringskurs KA-PBL*) Detta kommer att kontrolleras i samband med bygglovsprövningen.

Från och med den 1 januari 2013, krävs att man klarat en ny tentamen certifierats som Kontrollansvarig.

Du som arbetat som Kvalitetsansvarig, men inte är certifierad.

Har du under de senaste åren arbetat som kvalitetsansvarig med lokalt godkännande? Då kan du under övergångstiden fram till 31/12-2012 inneha rollen KA under förutsättning att du har uppdaterat dig på de nya reglerna (se *uppdateringskurs KA-PBL*) och att den lokala byggnadsnämnden utfärdar dispens. Möjligheten till att erhålla dispens kommer att avta med tiden. Då den sökande bedöms haft tid att utbilda sig och ansöka om certifiering.

Vilka krav ställs på Kontrollansvarig

Kravelement som gäller tidigare Kvalitetsansvariga har till viss del ändrats, bl.a. har Boverket föreslagit att kunskapskravet även skall omfatta konsument- och entreprenadjuridik. Man har också minskat kravet på ISO-kunskaper men samtidigt betonat en ökad tyngdpunkt på kunskap om praktisk kvalitetssäkring. Arbetet med certifieringsordningen pågår och väntas vara klart under våren.

Vem kan vara kontrollansvarig

Kontrollansvarig skall ha en självständig ställning i förhållande till den som utför den åtgärd som skall kontrolleras. Ett anställningsförhållande hos den som utför åtgärden, bör troligen inte förleda att man är olämplig att vara kontrollansvarig, dock måste, med största sannolikhet, befattningen vara utanför projektets organisation (*exempelvis en entreprenadingsjör, arbetschef*). Frågan är inte prövad och i dagsläget finns ingen klar definition kring rollen annat än att självständigheten från det som skall kontrolleras är grundläggande.

Ikraftträdande

2 maj 2011.

Certifiering av Kontrollansvarig

Kravet på certifiering innebär att byggnadsnämnden inte längre kan/skall godkänna en kontrollansvarig.

Certifieringen utförs av de certifieringsorgan som ackrediterats av den statliga myndigheten SWEDAC att utföra certifieringar utifrån Boverkets aktuella föreskrift (Boverkets föreskrifter och allmänna råd om certifiering av kontrollansvariga, KA4).

Övergångsregler

Övergångsreglerna avser endast KA- rollen medan samtliga övriga förändringar träder ikraft för de projekt som påbörjas efter den 2 maj 2011. Syftet med övergångsreglerna för KA är att förhindra det byggstopp som annars skulle kunna bli följden av att det saknas certifierade Kontrollansvariga.

Regeringen har i promemorian Komplettering av den nya plan- och bygglagen föreslagit att den som före den 2 maj 2011 har utsetts till Kvalitetsansvarig (utan att vara certifierad med riksbehörighet) enligt 9:14 i nuvarande PBL får utses till Kontrollansvarig fram till och med den 31/12-2012. Vägledande för denna "dispens" är om det finns särskilda skäl till det. Som exempel på särskilda skäl anges att det inte finns någon person (som uppfyller kraven enligt nya PBL) inom rimligt avstånd.

Vad händer i lagstiftningen, kan det komma ytterligare förändringar

- I slutet av februari behandlas en tilläggs proposition till PBL
- Plan- och byggförordning antas i slutet av mars
- BFS KA 4 klar under april
- BBR:s brandkapitel ändras radikalt och beräknas vara klart i slutet augusti.
- BKR upphörde 1/1 2011 och ersattes med EKS (Europeiska konstruktionsstandarden) och Eurokods. (vissa övergångsregler t.o.m. 2 maj 2011)

Entreprenörsskolans kurser ger rätt kompetens på effektivt sätt!

Följande kurser kommer att erbjudas

Kurser och tentamen

Entreprenörsskolan kommer att genomföra kurser och tentamen enligt följande.

Uppdatering KA-PBL (för dig som redan har kompetens som Kvalitetsansvarig)

Här går vi igenom förändringarna i lag, förordning och föreskrifter. Kursen omfattar en halv dag. Kursintyg utfärdas av RBK. KURSSTART i april 2011.

Grundutbildning KA-PBL

Kursen omfattar 3-4 dagar. Efter kursen erbjuds kursdeltagarna en tentamen om ca 4 timmar för att sedan kunna ansöka om certifiering hos ackrediterat certifieringsorgan som Kontrollansvarig nivå N eller K. KURSSTART i oktober 2011.

Kompletteringsutbildning KA-PBL

Kursen är på en dag och vänder sig till de personer som har goda kunskaper inom bygglagstiftning och som troligen tidigare har jobbat som kvalitetsansvarig och har dokumenterad kompetens som Kvalitetsansvarig. Efter kursen erbjuds kursdeltagarna en tentamen om ca 4 timmar för att efter den 31 december 2012 vill kunna ansöka om certifiering hos ackrediterat certifieringsorgan som Kontrollansvarig nivå N eller K. KURSSTART i oktober 2011.

Kurser och tentamen kommer att genomföras på ett stort antal orter i landet. Våra lärare är väl insatta i frågorna och med en bred erfarenhet från den praktiska byggprocessen, bygglovshantering, byggkontroll och certifiering. Ändamålsenlig kursdokumentation ingår i kursen och kommer även att kunna köpas separat.

Frågor, upplysningar och kursanmälan

Vår bedömning är att det är lämpligt att avvakta med längre KA-kurser till dess att de större förändringarna i bl.a. BRR är fastställda, troligen under september 2011. För förändringarna som träder i kraft 2 maj erbjuds halvdags kursen enl. ovan.

Frågor avseende kurser och tentamen, besvaras av Entreprenörsskolans

Börje Hellqvist 031-708 41 21 borje.hellqvist@bygg.org

Peter Nilsson (försäljningschef): 031-708 41 23 peter.nilsson@bygg.org

För information om kurstillfällen, kursorter och anmälan, se www.bygg.org/kurs

Övergripande PBL-frågor av juridisk karaktär besvaras av Sveriges Byggindustriers chefsjurist, Åke Rådberg: 08-698 58 00 alt. Ake.radberg@bygg.org.